

Hlási sa Mozambik...

Napísal Majka Kuriaková
Sobota, 18 September 2010 16:18

Olá amigos e amigas J

Toto je môj prvý email z misie v Mozambiku. Hej, chvíľu mi to trvalo, kým sa ozvala, ale mám nádej, že na konci tohto listu, vám budú zrejmé moje dôvody.

Takže pekne po poriadku od začiatku. Po júli plnom najrozličnejšieho cestovania som dúfala, že si v auguste trochu odpočiniem. Ale vybalovanie a triedenie vecí po mnohých rokoch, čo som nebývala v rodičovskom dome zabralo viac času, ako som očakávala a tak ten samý deň ako som sa dovybalila, som sa hneď začala baliť na 2 roky do Afriky. Nebola to práve najľahšia úloha, pretože podľa letenky som si mohla odbaviť iba jeden kufor s maximálnou hmotnosťou 20 kg. A ja som si brala so sebou aj moje chváľové/tanečné vlajky, ktoré boli pre náš tím veľkým požehnaním počas nášho výjazdu v Mozambiku. Nad všetkým týmto sa vznášali mračná neistoty: jedny z aeroliniiek na mojej letenke odmietali vziať vlajky o veľkosti lyží do lietadla a mozambická ambasáda v Berlíne mi nejako neposielala dokumenty (bez ktorých som nemohla odcestovať, pretože boli nutné na získanie povolenia k pobytu od imigračného úradu po mojom príchode do Mozambiku) ako sľúbila. 10 dní pred odletom som tie dokumenty stále nemala a na ambasádu sa nedalo týždeň dovolať. Začala som vážne uvažovať o zmene letu resp. je prepadnutí, pretože zmena bola rovnako drahá ako nová letenka. Uprostred tohto všetkého chaosu ma Boh požehnal neuveriteľnou vecou: Zazvonil môj mobil a počula som niečo ako "... tu je biskup, môžeme sa stretnúť..." Prepáčte, ale detaily si nepamätám, toto prekvápkovo ma dosť šoklo. Takže na druhý deň som sa stretla s našim biskupom a mali sme úžasný rozhovor, úplne ako so skutočným otcom. Dal mi svoje požehnanie na moju cestu, odporúčací list pre mozambických biskupov, obálk s finančným darom a malý darček. Nestačila som vychádzať z údivu. Bolo to veľmi dôležité pre mňa. Nie kvôli všetkým tým "darom", ale opäť

som sa na Slovensku začala cítiť ako doma. Keď žijete dlho mimo svoju krajinu, stanete sa cudzincom pre svojich vlastných. Ďakujem Ti, Pane, za túto skúsenosť.

Boh mi tiež nadelil úžasné rozlúčenie s mestom, ktoré mám tak rada. Poslednú noc pred odletom som totiž spala na mieste odkiaľ som mohla vidieť celú Praha a pred zaspaním ma kontrolovali cez okno veže pražského hradu. Let bol fajn, dokonca pri prestupe v Mníchove som stihla stretnúť jednu "starú" priateľku, ktorú som nevidela viac ako 4 roky. Všetko šlo ako po masle, až na to, že som na letisku v Prahe musela nechať takmer všetko moje oblečenie a topánky spolu s inými vecami, pretože som presahovala váhový limit a skutočnosti, že počas môjho posledného letu z Johannesburgu do Maputo pokazil môj mobil, presnejšie teda display. Telefón síce funguje, ale na obrazovke nič nevidím, takže v praxi sa nedá veľmi používať.

Maputo. Nikdy som tu nebola na letisku. Je dosť malé. Ale nemohla som zavolať "svojim" ľuďom, pretože som si nepamätala ich číslo. A tak som sa iba modlila a dúfala, že Boh sa postará. A postaral sa. Už ma čakali, hoci náš let dorazil oveľa skôr ako mal a dokonca ma spoznali skôr ako ja ich. Rýchlo sme nasadli do auta a zašli sme do blízkeho obchodáku vymeniť pre mňa nejaké peniaze a kúpiť aspoň mydlo a šampón, aby som sa mohla osprchovať, keď dorazím domov. No, veru pri všetkých tých váhových limitoch som sa neobťažovala s vecami, ktoré si tu v pohode môžem kúpiť. Míňali sme Praça de heróis a ďalšie miesta známe ešte z minulého roku a potom som sa jednoducho stratila v mori nového a neznámeho. Moje pocity? Vystrašená na smrť. Alebo: vyplašená ako srnka. Prečo? Ľudia boli príjemní, dom tiež, jedna z nich hovorila anglicky, v dome máme elektrinu, tečúcu vodu, dokonca aj horúcu vodu, normálny záchod (nie iba dieru v zemi) a dosť veľkú vaňu. Takmer zároveň so mnou dorazila aj posteľ, ktorú zrovna v ten deň kúpili pre návštevníkov, takže som si mohla zdriemnuť na nej a nie iba na madraci na zemi. Nevie, prečo všetok ten strach. Možno únava. Po 2 dňoch cestovania a 17 hodinách letu. Možno kvôli tej jednej veľkej neznámej okolo mňa. Tíško som plakala do vankúša a zrazu som sa zobudila. Bola som sama, zamknutá v dome. Spolubývajúce odišli, niekto búchal na bránu a kričal. Ani som tam neskúšala ísť. Na čo? Boli to priatelia? Rozumeli by moju angličtinu? Ako by som im asi vysvetlila, že som zamknutá a neviem, kde všetci sú a či ich môžem pustiť... Za chvíľu ale dorazili moje spolubývajúce a vpustili všetkých tých ľudí. Vysvitlo, že to bol tím z Južnej Afriky, ktorí tu boli na evanjelizačnom výjazde. Aspoň niketo hovoriaci po anglicky! Potom som zistila, že v celom dome sú len juhoafrické zásuvky a nie mozambické, takže sa nemôžem s ničím pripojiť. Nebol tu žiaden adaptér, ktorý by pasoval na môj laptop iba na mobil, ktorý mi bol na nič. Musela som počkať do ďalšieho dňa, aby som si mohla nabiť aspoň laptop a zistiť, koľko je vlastne hodín. "Deň Nula" – hotovo.

Deň 1 – Streda, 1.septembra 2010

Dobré ráno, Afrika. Vlastne Maputo nemalo až také skvelé ráno toho dňa. V celom meste začali nepokoje. Vraj sa to stáva raz do roka, že ľudia vyjdú do ulíc, pália všetko možné, stavajú barikády, ohadzujú sa kameňmi a "bojujú za viac peňazí". Všetko bolo zatvorené, nechodila žiadna verejná doprava a vlastne ste nemohli ani použiť vlastné auto, pretože ulice boli zablokované a vôbec bolo nebezpečné ísť von. Nemohla som ísť nakupovať nič z toho, čo som potrebovala, nemohla som ísť ani na imigračné, ani zbytok vedúcich nemohol prísť do nášho

domu, aby ma oficiálne privítali. Takže čo teraz? Žiaden mobil, žiaden laptop, žiaden internet, nikto, kto by mi poriadne rozumel, aby sme pokecali. OK, takže som si vzala svoju knihu portugalčiny a začala som objavovať môj oficiálny jazyk na ďalšie 2 roky. Prešla som si asi 10 stránok. Okrem toho som ešte zistila, že môžem a vlastne musím piť vodu z vodovodu (balená došla a nebola šanca ísť kúpiť novú) bez toho, aby mi bolo zle, že toaletný papier sa nehádza do záchodu ale do koša vedľa, inak by sa mohli upchať odpadové trubky, že tak okolo 18 sa zotmie natoľko, že musíte zažať svetlo, okolo 19 prestala tiecť voda... Nieкто z juhoafrického tímu dostal smsku, že v správach v telke hovorili, že v ten deň pri nepokojoch zomrelo 6 ľudí v uliciach, 2 z nich mali byť deti. Takmer neuveriteľné – naša ulica bola úplne pokojná celý deň, akurát v diaľke sme mohli vidieť nejaký dym.

Deň 2 – Štvrtok, 2.septembra 2010

5 hodín ráno... uuuuuuuuuuuuuu, jaaaaaaang, doooooooooooooong... ach, zabudla som vám povedať, že náš dom stojí vedľa veľkej mešity. Takže niekoľkokrát za deň znejú tieto čudné zvuky pripomínajúce mi sirénu, ktoré znamenajú začiatok moslimských modlitieb. Zaujímavé je, ako som neskôr zistila, že tie časy nie sú rovnaké každý deň. Takže budíček ráno o 5 nebude chlebík môj každodenný. :D Ale vždycky mi to pripomeniemu DTS (discipleship training school = školu učeníctva – misionársku školu YWAMu = misijnej organizácie Youth With A Mission = Mládež s misiou) a jeden z našich tímov, ktorý bol na výjazde na Blízkom Východe. ;)

Stále sme zatvorení v dome, ale dovolili sme si krátku prechádzku na miestny trh zohnať chlieb a niečo na jedenie. Trh je totiž zatvorený iba zopár ľudí predáva niečo mála na priestranstve pred trhom. Potom som pokračovala so svojou “portuguêss lição”, ale keď som neskôr počas dňa objavila, že nieкто z juhoafrického tímu mi môže požičať adaptér vhodný na môj notebook, využila som šancu a pozerali sme potom spolu film z DVDčka.

Deň 3 – Piatok, 3.septembra 2010

Piatok – upratovací deň. Nestačím sa čudovať. Ešte som nevidela umývať maľované steny. Čokoľvek, akokoľvek, ide sa! Po obede ma naša hlavná vedúca zobrala autom na internet do nákupného centra, ktoré je v blízkom mestečku Matola. Ale všetko bolo ešte stále zatvorené, fungoval iba supermarket pod policajným dozorom. Niečo sa asi zase začalo diať, lebo zrazu sme všetci naskákali do auta a išli domov. Nevidela som nič zvláštne, iba dôverujem tým okolo a cítim sa dosť bezpečne.

Deň 4 – Sobota, 4.septembra 2010

Juhoafrický tím si napokon našiel spôsob, ako sa dostať späť domov za situácie, keď všetky autobusové spoje boli zrušené, letisko bolo na niekoľko dní zatvorené (ak by som bola letela o 1 deň neskôr, uviazla by som na letisku v Johannesburgu v Južnej Afrike). Pri tom ako odchádzali, sme našli aj vhodný adaptér na môj laptor, ktorý vlastne patril do nášho domu. a dievčatá z tímu mi nechali tašku plnú tričiek ako podporu môjho šatníku. Dnes som stretla zbytok vedúceho tímu – manželov z Brazílie a hneď som “vyfásla” dôležitú úlohu – postrážiť ich 2 deti, pokiaľ oni šli vybaviť niečo do mesta.

Deň 5 – Nedeľa, 5.septembra 2010

Šla som na omšu do kostola za rohom. Bola to detská bohoslužba. Keď sme tu boli minulý rok, chodila som takto, dokonca aj sama, veľa krát a bolo to v pohode. Ale dneska som sa cítila taká

nesvoja, svojím spôsobom som mala trému... no, vyplašená srnka, čo vám budem hovoriť...hmmm, možno to bude chvíľu trvať, kým si zvyknem, že som jediná biela medzi hromadnou čiernych zirájúcich ľudí. :D Veľmi ma potešili 2 malé dievčatka, ktoré si sadli vedľa mňa a okamžite si na mňa vytvorili niečo ako "vlastnícke právo". Aspoň kúsok niečoho roztomilého.

Po skončení som hneď maširovala domov, príliš hanblivá skúsiť nájsť niekoho, kto by mohol hovoriť aspoň trochu po anglicky. Poobede som si pripravovala svoju "kázeň". Mala som možnosť sa s niečím podeliť na večernej mládežníckej bohoslužbe v Reformovanej cirkvi. Išlo to vlastne dosť dobre, zdieľala som s nimi príbeh Jozefa, Jakubovho syna a čo ma na ňom oslovilo – že máme za každých okolností vydať zo seba to najlepšie, zostať vo vzťahu s Bohom a dôverovať Mu vo všetkom, akokoľvek náročné to môže byť a nezabúdať vzdať mu chválu, keď uspejeme.

Áno, celkom som si užila tento týždeň "nič nerobenía". Dalo mi to priestor aklimatizovať sa bez nejakých tlakov a po hektickom auguste plnom stresu to bol celkom príjemný odpočinok. Dokonca sa mi podarilo roztriediť pár starých fotečiek v laptope v rámci relaxácie. Vďaka, Pane.

Deň 6 – Pondelok, 6.septembra 2010

Skutočný život začína. Tak poďme a nakopnime to! Šla som teda na trh iba s Mariou, mozabickou spolubývajúcou, ktorá hovorí trochu málo po anglicky. Potrebovala som si kúpiť nejaké oblečenie. Tie 3 kusy, ktoré som si priniesla, už sú dosť špinavé a potrebujú pranie ako soľ spolu so všetkými darovanými vecami. Ó, áno, milujem miestne trhy. Zdraviť ľudí v šangáne a robiť obchody. Vlastne tu sa ceny veľmi nezjednávaajú, všetky sú veľmi podobné a nikdy nemám to srdce to urobiť týmto ľuďom, ktorí sem prinášajú to málo, čo majú. Robiť tu obchody znamená skôr kontrolovať matematiku. Áno, niektorí tu nie sú v tom veľmi dobrí a veľmi rýchlo tu môžete prísť o svoje peniaze. Príklad z dnešného dňa: Kúpila som si 2 capalany, jedna stála 150 a druhá 120. Zaplatila som dvoma bankovkami po 200 a dostala som späť 80. No, zapotila som sa chvíľu než som vysvetlila svojej tlmočnicičke a predavačke, kde je problém a než som dostala ten správny výdavok. ALE PODARILO SA!!! Som na seba hrdá! :D

Potom so varila obed. "Pani domu" dala inštrukcie a materiál na mäsové guľky. Och, moji švédski priatelia, dúfam, že si nevyrobím hanbu vašim "národným jedlom". A nevyrobila som si. Bolo to jediteľné a Julii a Marii to chutilo. :o)

Áááááááá pranie. Mám tu nakrajšiu práčku na svete – mňa osobne. :D Až teraz som ocenila uvítací darček od mojich spolubývajúcich – prací prášok. No a po tejto mnou nie veľmi obľúbenej aktivite som dostala "sladkú odmenu" – šli sme na INTERNET. Ooooch, 30 minút online po 7 dňoch bez internetu, mobilu a iným spojením so zbytkom sveta. Dokážete si to predstaviť????? Ja už áno. :D :D :D

Neskôr poobede som šla do toho kostola za rohom sa spýtať, či mávajú bohoslužby aj niekedy v týždni. Zázrak! Našla som niekoho, kto bol schopný hovoriť anglicky a on našiel niekoho, kto bol schopný mu dať danú informáciu. A ďalší zázrak: majú omšu každý deň večer. Možno si pomyslíte, to nič nie je, ale nie to bežné tu v Afrike a viete, keď sa cítite vyčerpaní a zahltení všetkým tak novým a neznámym a nezrozumiteľným a ustavičným nerozumením toho, čo hovoríte, potom sedieť niekde, kde aspoň viem, o čo ide, aj keď nerozumiem jazyk, je niečo, čo chutí ako "teplo domova". Takže večer som šla na omšu. Aaaaaaaa stretla som nejakých ľudí, ktorí hovorili trochu po anglicky, takže mám pár nových priateľov.

Hlási sa Mozambik...

Napísal Majka Kuriaková
Sobota, 18 September 2010 16:18

A ešte zopár lepších správ. Šla som nakupovať do centra Maputa. Môj roztok na šošovky bol už takmer “na konci so silami”, takže som naliehavo potrebovala nájsť obchod, kde by šlo nejaký dostať. Podľa skúsenosti z minulého roku to bola úloha na pohľadanie. “Dostala som” Dominga – miestneho z našej YWAM základne a šli sme šápou (malý autobus = väčšinou van miestnej verejnej dopravy). Vysvetlila som mu, kde približne som ho kúpila minulý rok, on vybral ten správny autobus a šli sme. Bol to zase zážitok, ako to väčšinou vždy bolo, aj keď tentokrát nebola príliš veľká tlačienica. Vždy mi to pripomenie môj prvý pobyt v Mozambiku a ako mi to tu prirástlo k srdcu. Hneď ako sme vystúpili, našli sme očné optiku a v nej mali roztok na kontaktné šošovky! Takže sme si mohli vychutnať prechádzku cez miesta, ktorými som zvykla pred rokom chodiť a skúsiť zohnať mi nový telefón. Prechádzka bola fantastická. Chutilo to, voňalo, znelo takmer ako byť opäť doma. Nájsť ten správny mobil bolo niečo celkom iné. Chcela som nejaký lacný telefón – aby mi nebolo ľúto, pokiaľ by mi ho ukradli. Preferujem nokiú s USB portom pretože môžem do nej ľahko dostať všetky dáta z môjho pokazeného telefónu cez kábel a môj počítač a na prídavok by som tento telefón mohla používať na pripojenie k internetu tak ako minulý rok. A dokonca som videla u niekoho v tíme nokiú na 2 SIM karty (veľmi lacnú, okolo 70 USD alebo 50 EUR), čo sa tu dosť hodí, lebo sú tu 2 operátory a volanie v rámci jednej siete je potom veľmi lacné. Taaaaaaakže... našli sa nejakí vhodní kandidáti ale iba veľmi dobrí a veľmi drahí. Ten jeden konkrétny, ktorý som videla u jedného z našich vedúcich už bol vypredaný. Takže po dlhom skúšaní v najrozličnejších obchodíkoch, keď som už začala byť bezradná, akýže si to mám vlastne kúpiť mobil, sme našli jedného fešáka len za 1800 MZN, čo je asi 40 EUR resp. 50 USD – je na 2 SIM karty, má USB port a 1.3 px digitálny foťák z mne neznámej značky “DORADO”. A tu musím skutočne priznať výhodu domácim. Pretože pôvodne som si myslela, že nákup v meste zvládnem aj sama – poznám všetky väčšie nákupné centrá a hlavnú ulicu s obchodmi, kde som dúfala, že dostanem, čo potrebujem. Musím priznať, že bez Dominga by som ešte stále bola bez telefónu.

Ó, áno, ešte jedno prekvápkó – ten mini USB port na telefóne funguje iba na nabíjanie cez laptop, niečo podobné ako s iPodom, takže žiadne sťahovanie dát a ten digitálny foťák je iba atrapa. :D Ale aj tak som rada, že ho mám – teraz konečne môžem normálne telefonovať a smskovať a internet možno pôjde aj cez môj starý telefón. Ešte funguje, poškodený je len display, ale stále ho viem po pamäti spojiť s notebookom. Ostatné sa už nastavuje na obrazovke laptopu. Veru hej, veci nie sú vždy také ako vyzerajú na začiatku. Niekedy sú oveľa lepšie. ;o)

Deň 10 – Piatok, 10.septembra 2010

Zabila som už druhého švába v našom dome. Hmm... pripomína mi to moje vysokoškolské štúdiá, keď sa to na intrákoch švábmi len tak hemžilo a nám zostalo iba si z toho robiť srandu. Staré zlaté časy...

Dneska som spoznala druhú učiteľku angličtiny v tíme. Je to veľmi zlatá, niečo cez 60 rokov stará pani, s ktorou sa nasmejete do popuku. Šli sme spolu do nákupného strediska v Matole. Kúpila som si svoje telefónne čísla a môžem začať používať svoj parádny telefón. Zavolala som domov. Zavolala som zopár priateľom tu v Mozambiku. Jeden z nich ma príde zajtra navštíviť. Vypadá to, že fungujúci mobil a internet urobili zo mňa “živého” človeka! SOM “ON”, TEDA EXISTUJEM! Bože, ďakujem Ti za všetky tieto požehnania.

Deň 11 – Sobota, 11.septembra 2010

Ráno som šla po chlieb. Ale rozhodla som sa, že dneska chcem dostať správny výdavok, aj keď ešte neviem po portugalsky. Takže som si vzala kúsok papiera a pero. Aspoňže čísla sú

medzinárodné. :o) Prišla som tam, požiadala som o 2 chleby (aspoň dúfam. Nikdy si nie som istá, či mojou výslovnosťou žiadam o “2 chleby” alebo “2 otcov” :D). Na moje prekvapenie som tentokrát miesto 89, dostala 91. Môžem si povedať “Ha, teraz sa mi vrátili tie 2 z minule.” Ale to by nebolo správne a už vôbec nie také zaujímavé ako toto: Ohlásim sa “Senhor, desculpa” (Prepáčte, pane), aby som na seba upútala pozornosť a napíšem na papierik: $5.5 + 5.5 = 11$, $100 - 11 = 89$. Chlapík sa na mňa divne pozrel, a jeho reakcia ma šokovala. Vzal späť výdavok aj môj chlieb! A čo teraz? Tá nespokojná biela osoba teraz bude musieť odísť bez chleba. :o(No, bolo mi to treba? Ale on zašiel niekam dozadu do inej bedničky, vybral 2 iné chleby a dal mi správny výdavok. Jaaaaaj. Vedela som, že majú viac typov chleba, pretože im v pekárni visí cenník s rôznymi cenami, ale nikdy som iný chleba nevidela, ako ten náš. Až teraz som pochopila, že ten nový, ktorý som dostala, je trochu dlhší ako ten pred tým – možno tak o 3 cm. Takže možno vtedy, keď som prvýkrát dostala zlý výdavok, to vlastne nebol zlý výdavok iba iný typ chleba. :D :D :D

Okolo obeda mala prísť moja návšteva. Vysvetlila som mu, ako som vedela, kde to asi bývame, akú šápu (miestny autobus) si má vziať a že má vystúpiť pri mešite. Zavolať mi asi o hodinu skôr, ako mal prísť, že je pri mešite. Vyšla som teda von z domu, ale široko-dáľeiko nikde nikoho. Našťastie dneska mali naši DTS študenti v našom dome nejakú akcošku a pár z nich je z Maputo. Tak som schrábla jedného z nich, aby navigoval môjho kamaráta k “našej mešite”. Študent mi potom vysvetlil, že môj kamarát bol na opačnom konci Machavy (Machava je štvrť, v ktorej bývam – dosť veľká, možno ako Petržalka alebo aj väčšia). Neskôr sme zistili, že môj kamarát šiel síce dobrou šápou, ale z iného smeru, ako keď som ja šla z mesta a na jeho trase bola iná mešita skôr ako tá naša. Asi za pol hodku mi zavolať znova: “Som pri mešite.” Vyjdem von a čo nevidím – nikde nikto. Ale teraz sa môj návštevník spýtal niekoho z okoloidúcich, ktorý mu vysvetlil, že na tejto ulici sú 2 mešity. Problém bol, že autobus zastal na opačnej strane ulice ako mal kvôli veľkej diere v ceste a inštrukciu, ktorú dostal po telefone bola: “Keď vystúpiš zo šápy, prejdi na druhú stranu cesty a choď stále rovno až k mešite...” Takže šiel stále rovno, ale opačným smerom. A takto som sa dozvedela, že na úrovni našej ulice sú až 3 mešity v rade, ale dosť ďaleko jedna od druhej. Moja návšteva teda začala presne podľa plánu – načas. Večer naši DTS študenti robili v našej garáži “kino”, aby tak získali nejaké peniaze na ich misijný výjazd do Malawi. Poriadne som si to poobede užila, keď som im pomáhala s prípravami – predávať lístky na uliciach okolo, pripravovať papierové kornútky na popcorn, vyberať film a kecať pri tom o sto šesť. Alebo o sto sedem? No, proste, srandy kopec. :D A bola som fakt šťastná, keď nakoniec vybrali film, ktorí som im požičala ja: “Men of honor” (Muži cti) Je to môj obľúbený flim a všetkým sa tu páčil. Publikum “v kinosále” dokonca tleskalo a povzbudzovalo hlavného hrdinu v napínavých častiach príbehu. (Vďaka, Tony, za darovanie tohto filmu pre moju školu angličtiny. :o))

Deň 12 – Nedeľa, 12.septembra 2010

Dnes som šla na skorší omšu ako minule – o 7:00, ktorá býva pre dospelákov. Chcela som sa tu po nej zdržať a skúsiť sa s niekým porozprávať. Veľmi sa mi páči bohoslužba – milujem tie ich piesne v miestnom jazyku šangana. Sú nádherné. V niektorých momentoch mi pripomínajú nedeľu u nás doma. A vždycky ma strašne poteší, keď v nich rozumiem zopár slov ako Boh (Xikwembo), Boh (Hossi), ti žehná (axikukathekissi), miluje ťa (xakurandza), lebo to znamená, že si ešte stále niečo pamätám z minulého roku. :o) Ale po liturgii som bola zase nejaká hanblivá a plachá niekoho osloviť, napriek tomu že viem pozdraviť a začať rozhovor aj v šangane aj portugálčine. Jednoducho to nešlo. Keď som sa pozrela okolo a videla, ako sa

všetci poznajú a rozprávajú medzi sebou, jednoducho som sa vyparila... Ej, ale na budúcu nedeľu sa už budem musieť fakt posnažiť, a cez týždeň tiež.

Poobedie bolo také lenivučké. Naša hlavná vedúca – dievčina ako ja z Južnej Afriky, ktorá pred časom pracovala 2 roky ako učiteľka v Maputo, ma zobrala do domu jej priateľov, ktorí boli odcestovaní. Uživali sme si spolu pohodu kecaním, odpočívaním a pozeraním celkom inšpirujúceho filmu.

Večer ma niekoľko z vás prekvapilo smskami. A dokonca sa stal zázrak. Po 10 dňoch, keď moje české číslo fakticky nefungovalo a nedoručovalo mi žiadne smsky, som dostala nejaké priania aj tu. Ďakujem vám všetkým, ktorí ste si spomenuli na moje meniny. A aj vám, ktorí ste mi napísali správu na facebooku alebo poslali email. Prečítala som si ich síce až v pondelok, ale vďaka vám všetkým – “spravili jste můj den“. ĎAKUJEM. ;o)

Deň 13 – Pondelok, 13.septembra 2010

Po ceste na stretnutie tou druhou učiteľkou angličtiny v tíme som sa zastavila v banke. Mala som na to asi 90 minút. Chcela som vedieť, aký veľký poplatok vám zaúčtuje pri zmene hotovosti. Vec sa má tak, že v bankách dostanete lepší výmenný kurz ako v zmenárňach ale tiež vám účtujú poplatky a je tam vždy strašne dlhý rad, takže som chcela vedieť, či sa to oplatí alebo nie. Na druhú stranu, jedna banka je hneď za rohom a z domu som v nej tak za 5-8 minút chôdze, teda môžem tam ísť sama, kedy chcem. Osvedčená zmenáreň je dosť ďaleko – buď ma musí niekto zaviesť autom alebo musím požiadať niekoho z miestnych členov tímu, aby so mnou šiel šápu. (Je to tak 30 minút jazdy a 10 minút chôdze.)

Ale späť k banke. Bola tam samozrejme hrozná rada. Jej koniec bol dosť namačkaný pri vstupe a pretože ľudí pribúdalo a miesta nie, bolo to dosť namačkané a chaotické a nemala som ani potuchy, kde je koniec. No, chvíľu to trvalo, než som som zistila, kam sa mám vlastne postaviť. Potom prišla ochranka a začala robiť poriadok. Samozrejme, pretože som nerozumela, prišla som o niekoľko miest v rade... ale mala som nakoniec šťastie, lebo za mnou stál nejaký chlapík, ktorý vedel zopár slov anglicky, tak mi trochu pomáhal. Po 1.5 hodine stánia v rade, som sa konečne dostala k pokladni a s pasom, peniazmi a formulárom v ruke, som požiadala pokladníčku, či mi môže pomôcť, že to robím prvýkrát. Pani nejak vyslabikovala, že nehovorí po anglicky a poslala ma k inému úradníkovi. Ďalšia fronta. Rozhodla som sa, že nechcem znova čakať, tak som sa “odvážne” predrala dopredu a so začiatkom “Desculpa Senhor, fala Englese” (Prepáčte, pane, hovoríte po anglicky) som hneď spustila, čo sa mi stalo a čo potrebujem. Vzal si môj pas, vrátil mi moje peniaze, vytiahol iný formulár a len teraz to začalo...

dlhý papierový proces... samozrejme, zase nejaký ten problém s mojou národnosťou, Slovenskom a Československom... konečne po 30-45 minútach všetko dokončil a ja som čakala, že mi dá peniaze. Namiesto toho ma opäť poslal za pani pokladníčkou. A tam bola tá nekonečná rada a nebola som si úplne istá, ako budú ľudia reagovať, ak pôjdem zase rovno dopredu. Našťastie ma všetci povzbudili, že nech len položím tie svoje papiere tej pani na okienko. Tak som položila. Nereagovala. Obsluhovala zrovna niekoľkých klientov naraz, bola tam v predu v diskkrétnej zóne celkom tlačienica. Vypadá to, že tu je to celkom bežná vec, obsluhovať naraz niekoľkých ľudí. Videla som to už, keď som si kupovala SIM karty u mobilných operátorov. Niečo ako, že kým počítače nekonečne dlho chrúpu údaje, tak sa zatiaľ vybavuje niekto ďalší... alebo to tak vôbec nie je a iba sa im to všetkým takto páči. Nemám ani tucha. Keď som konečne po 15 minútach získala jej pozornosť, myslela som, že konečne dostanem svoje peniaze a môžem ísť. Chybaaaaaaa. Začala okolo môjho pasu iný papierový proces. Trvalo to tak asi 30 minút znova a medzitým stihla odbaviť len 1 alebo 2 ďalších. Mojich 50 euro

jej fakt dávalo zabrať. Všetci v rade čučali na mňa. Začalo mi to byť už fakt nepríjemné. V momente, keď som začala dostávať peniaze, mi už bolo jasné, že poplatok je 1.5%. Čo mi ale jasné vôbec nebol prečo mi dáva kurz 47,2121 namiesto 48.6383, ktorý im svieti na kurzovej tabuli. Ale v tejto chvíli už nebola vo mne ani štipka odvahy sa spýtať, aj keď so mala so sebou svoj papier a pero a počas čakania som si urobila svoju "matematiku". Bola som šťastná, že som vypadla a mohla ísť domov na obed, a že sa mi podarilo zrušiť pôvodné stretnutie. Neskôr som zistila, že som tam strávila dokopy asi 3-4 hodiny (nepamätám si presne, o ktorej začalo toto martýrium) a že výsledný kurz po odrátaní poplatku bol pre mňa prakticky 46.5, čo je vlastne ten najlepší, aký som tu od svojho príchodu dostala. Otázka je: Stálo to skutočne za to? A koľko by som vlastne dostala, keby som dnes šla do tej vzdialenej muslimskej zmenárne, kde sa vôbec nečaká? (koľko by to asi vyšlo po zahrnutí cestovného pre mňa aj sprievodcu?) Ale jedno je zjavné: nie som si úplne istá, či ešte chcem toto niekedy podstúpiť.

V tento deň ma čakalo ešte jedno veľké prekvapenie. Minulý týždeň som si kúpila SIM kartu aj od operátora, ktorého sme tu používali minulý rok a dalo sa nám potom cez môj mobil spojený s laptopom pripájať na internet. Tak som si kúpila obrovský kredit (1000 MZN) a vyskúšala internetiť. Výsledok – mizérium. Za 30 minút som si bola schopná prečítať akurát 2 krátke maily. Pripojenie bolo veľmi pomalé, stále padalo, takže každý klik bol vlastne bolesť a za ním prišlo zopár partičiek solitairu na notebooku, kým sa niečo zobrazilo na obrazovke, ak sa vôbec zobrazilo a nebolo treba všetko odpojiť, reštartovať mobil, prípadne aj počítač a začať "mučenie" odznova. Keď som skončila, zistila som, že nemôžem poslať žiadne smsky ani nikam volať. Bolo mi to divné, lebo 1000 MZN je dosť, takže internet musel poriadne podražiť. Zavolala som si teda do klientskeho centra, kde mi vysvetlili, že už nemám kredit, že som poslala 1 smsku do Českej republiky, ktorá stála niečo okolo 400 MZN (asi 200 CZK alebo 8 EUR či 11 USD) Znelo to dosť šialene, ale budiž. Potrebovala som nový kredit. Takže dneska som si zašla do obchodu. Keď som si ho kupovala, spomenula som predávajúcej, že chcem hovoriť zadarmo v rámci tejto mobilnej siete a minulý rok to bolo možné, keď ste si kúpili kredit za 1000 MZN. Vysvetlila mi, že teraz to je od 2000 MZN a potom môžem volať na akékoľvek číslo v tejto sieti nasledujúcich 30 dní po dobití zdarma. Tak som povedala, že chcem ten za 2000 MZN, zaplatila som, dala mi bloček a čakala som na kredit. Udivene kukala na mňa ešte s jedným kolegom, prečo neodchádzam. Tak som sa spýtala, kde je kredit. Mávali také malé žlté stieracie žetóny. Ukázala mi na bloček. Na sekundu som si myslela, že jednej z nás preskočilo, ale potom som to zbadala: Bloček bol z 2 papierikov a na jednom som zahliadla niečo ako "pressione *133*..." Jaaaaaaaj, do keličku. DOŠLO MI TO!!!! To neboli 2 papieriky bločku ale jedno z toho bol dobíjací "kupón". Vyparila som sa tak rýchlo, ako sa len dalo. :D Ale to nebol koniec. Keď som už bola vonku... "TYYYYYYYYYY, brrrrd'oooo!!!! JA SOM... BLBEC, SOMÁR, AKOKOL'VEK TO NAZVEŠ. PROSTE CUDZINEC ZMATANÝ JAK LESNÁ VČELA V MESTE, KTORÁ NEROZUMIE JAZYK ANI ZVYKY TEJTO KRAJINY." Vec sa má tak, že naposledy, keď som si kupovala kredit, som tiež dostala 2 "bločky". Bola som z toho úplne zmätená, ale som ich len zobrala a šla. Doma som sa snažila pochopiť, prečo sú 2 a prečo je na nich 2000, keď ja som platila iba 1000. Myslela som, že slečna mi dobila kredit cez systém a v tom chaose viacerých obsluhovných naraz som dostala bločky niekoho iného. A tak som ich vyhodila. TERAZ SOM TO POCHOPILA! To neboli bločky. Teda aspoň ten jeden nie! To bol môj kredit, ktorý som si nedobila a teraz je v čudu. Akurát sa pani vtedy asi splietla a miesto 1000 mi nablokovala 2000. A teraz je to niekde v čudu. Aaaaach, nieeeeeeeee!!!! Neskôr som si ale spomenula, že si všetky bločky odkladám a používam ich z druhej strany, keď sa drilujem slovíčka... taaaakže... možno... snád'... dúfajme... ten obrovský kredit mám

ešte stále niekde doma... Aj som ho potom našla. FUUUUUUUUUUUUUDA. KAMEŇ MI ODPADOL ZO SRDCA. Čo kameň, celá skala, Margita a Besná. Akurát tu bol jeden malý problém. Zaplatila som 1000 MZN a ona nablokovala do kasy 2000 MZN. Skúšala som tam teda o pár dní zájsť aj s niekym miestnym a "vrátiť" jej tých ďalších 1000 MZN, ktoré slečna asi musela zaplatiť zo svojho. Nebola tam. Tak možno druhýkrát, keď sa sem zase dostanem. (No, po včerajšku 17.9. môžem dodať, že sme tam šli aj s mojou vedúcou a overili si, či je to platný kredit, či ešte funguje a vysvetlili sme celú situáciu. Slečna bola z nás zmätená, ale priznala, že jej v kase chýbalo 3000 MZN. Myslela si, že si niektorý kolega požičal viac, keď rozmieňal peniaze, ale keď jej vrátil svoju čiastku, stále chýbalo 1000 MZN. Vyzerala dosť vydesene a nechápavo. Ja som tam len stála a počúvala tok portugalských slov medzi ňou a mojou sprievodkyňou... zaplatila som a šli sme v mene Božom. Veď je to vlastne na ňom, či hovorila pravdu alebo ako to vlastne celé bolo, či nebolo. Čo bolo treba, sa urobilo.)

Deň 14 – Utorok, 14.septembra 2010

Dneska ráno som sa konečne dostala na hodinu angličtiny tej druhej učiteľky. Mali 2 týždne prázdniny, takže toto bola prvá hodina po nejakom čase a prišli na ňu iba 3 študentky. Zbytok sa z najrozličnejších dôvodov nedostavil. 2 z nich boli z Rwandy a okrem ich vlastného jazyka hovoria trochu portugalsky, čo ja a tá druhá učiteľka rozhodne nie. Tretia študentka bola moja spolubývajúca Maria z Mozambiku, ktorej prvý jazyk je Zulu, potom Šangana a až potom trochu Portugalčina, ale tiež nie veľmi veľa. Hej, bola to inšpirujúca hodina. Šli podľa knihy, v ktorej je na začiatku na dosť veľa stranách vysvetľované ako sa vlastne číta po anglicky. No, celá veda. Myslím, že je to dobrá kniha pre "rodilých mluvčích". Pre mňa osobne tam bolo príliš veľa slov, o ktorých som nemala ani potuchy, čo znamenajú a to si myslím, že už začiatok rozhodne nie som na rozdiel od týchto študentíkov. A keď si spomínam na svoje začiatky s angličtinou, my sme dostali iba pár základných pravidiel o výslovnosti a zvyšok som sa musela u každého slovíčka naučiť zvlášť spolu s jeho významom. No, rozhodne som sa dneska dosť naučila aj z angličtiny. Len som zvedavá, ako budem používať túto knihu. :D Ale táto hodina bola veľmi užitočná aj v inom. Naučila som sa nie len veľa nového v angličtine, ale som aj videla metódy tejto milej dámy a akú zásobu trpezlivosti tu človek potrebuje, aby sa vysporiadal so všetkými ostatnými jazykmi. No, a naučila som sa nové slová po rwandsky, zulu, v šangáne a portugalčine. Dobre, Dobre, nenaučila som sa ich, iba som ich počula. :D

V tomto bode by som rada ukončila tento denník. Všeobecný pocit z týchto posledných dní tu je... Vlastne ani neviem... Je to veľmi ťažké, keď nerozumiete a nie ste pochopený – cítite sa ako nemý a hluchý. Okolnosti a celé prostredie je náročné. Nie všetky cesty sú vyasfaltované. Všeobecne sa jazdí po ľavej strane ale v praxi po tej, kde je menej alebo sú menšie diery, na niektorých cestách je úplne bežné, že šoférujete v protismere. "Chodníky" či "cestičky" pre chodcov sú pieskové, presnejšie piesok zmiešaný s prachom, špinou a odpadkami, v ktorom je dosť náročné kráčať iba v žabkách. Nemôžete jednoducho ísť tam, kam chcete, pretože buď nepoznáte cestu alebo sa tam nedorozumiete alebo by ste mohli prísť príliš neskoro a nie je veľmi múdre, aby biele dievča chodilo samo ulicami tesne pred zotmením alebo po ňom. Ako som už spomínala, okolo 18 je už vonku tma tmúca. Aj systém šáp (autobusy verejnej dopravy) v tejto oblasti, kde žijem je trochu viac komplikovaný ako v časti mesta, kde sme bývali minulý

rok a nie je také jednoduchého ho pochopiť a naučiť sa ho. Takže vždycky musíte niekoho požiadať, aby vás zaviezol autom alebo šiel s vami šápu či pešo. Nemôžte si všetko kúpiť len tak za rohom a ísť nakupovať niekam môže znamenať minimálne poldňový výjazd alebo aj dlhšie. Ak niečo pri nákupe zabudnete, nemôžte len tak hneď ísť alebo druhý deň po to. Aj plánovanie je tu veľmi zvláštne. Môžte sa dohodnúť s niekým a aj sa dohodnete, ale nemôžte sa spoliehať, že to bude fungovať, ako si predstavujete. Veľa vecí sa dozviete tesne pred tým, ako začnú, musíte byť teda pripravení urobiť rýchle rozhodnutie a tiež byť dosť flexibilný. Tiež odísť z domu alebo sa vrátiť nie je jednoduché. Máme iba jeden kľúč a nie je veľmi príjemné, ani milé a slušné prísť, keď ostatní už spia (čo je veľmi často už o 20) pretože musia odomknúť a zamknúť 4 veľké vysacie zámky. Ďalším príbehom by bolo počasie. Bolo príjemne teplo dlhší čas, myslím tým okolo 26-28°C. Asi iba 2-3 dni za celú dobu, čo som tu, bolo dosť chladno, že ste potrebovali plné topánky (ale stále stačili holé nohy) resp. ponožky do žabiek a prehodiť si sveter či tenkú vetrovku. V sobotu 11.9. dokonca trochu spáchlo. Ale v týchto dňoch začína byť poriadne horúco. Určite niečo cez 30°C, dosť cez 30°C. A to sme stále ešte iba v zimnom, príp. jarnom období. V noci je čerstvo. Niekedy mi stačí sa prikryť jedným spacákom, niekedy sa potom v noci zobudím a prehodím na seba ešte jeden. Pár posledných nocí, ale bolo skutočne horúco. Nepotrebovali ste nič. Skoro ako v lete. Zatiaľ sa to ale stále mení. V niektoré dni si to vychutnávam a v niektoré dni sa s tým jednoducho musím vyrovnáť. Čo mi skutočne nevedí je strava. Nie je to len ryža ako sme mali počas misijného výjazdu, je v tom aj dosť veľa mäsa, zemiakov a zeleniny. Ale povedala by som, že všetko sú len variácie špagiet, ryže s mäsom, zemiakmi s mäsom, jednoduchých šalátov a fazule. Na raňajky chleba, u mňa väčšinou s maslom, ale môžete si ho aj opiecť na panvici, či si k nemu upražiť vajce. Ja si zvyknem robiť chleba s maslom a džemom alebo soľou. Tá slaná verzia je moja obľúbená, aj keď som doma. Tá džemová je čisto africká. Doma džem nezvyknem moc jesť, ani neviem prečo. Tu ho mám fakt rada. Ale od minulej soboty džem nie je a potravinový nákup bude až budúci týždeň. A tak tento týždeň objavujem svoju kreativitu. Nikdy som si nemyslela, že si zgustnem na chlebe s maslom a cukrom (každý deň mám pocit, že aspoň jeden krajec musí byť sladký). Úplným trhákom sa ale stal chleba s maslo s plátkami banána na ňom. Mňaaaam. Ale tie už tiež došli a na pomarančovú verziu ma nikto neprehovorí. Ooo, a ešte som zabudla, že 2krát do týždňa môžeme mať aj cornflaksy s mliekom. Inak mi ale nevedí, čo jem. Som rada, že niekto iný plánuje, čo, kedy, ako a potom to aj nakúpi. Ako ste možno postrehli alebo vycítili z riadkov hore, je tu toho dosť, na čo je treba si zvykať a s čím sa človek musí vysporiadať. Skoro som zabudla moju obľúbenú časť – šatník a móda. No, prišla som v jedných rifliach, s jednými nohavicami na špinavú robout a jednou capalanou (mozambická zavínovacia sukňa) a lisom (mozambická šatka na hlavu) z minulého roku a myslím asi so 6 tričkami, v jedných teniskách a s jednými žabkami v kufri. Už som si kúpila na trhu jednu nedelňú capalanu a lis a 2 capalany na týždeň. A dostala som pár kúskov oblečenia od mojej vedúcej, ktoré už ona nenosí a trička od toho juhoafrického tímu. Síce nosím jedno oblečenie niekoľko dní, ale hlavné je, že mám čo na seba. Snažím sa robiť veci tak jednoducho, ako sa len dá, aby mi ostalo dosť energie na to ostatné. Neskôr, keď už budem zabehnutá a všetko bude šlapať ako hodinky, ostane mi čas a eneriga na vylepšenie mojich stravovacích návykov a šatníka.

Z iného pohľadu, je pre mňa vždycky úžasné, keď kráčam ulicou v mojej capalane s lisom na hlave a cudzí ľudia ma oslovujú a hovoria mi, že mi to veľmi pristane. Nemám predstavu, čo presne hovoria, ale z výrazu to jednoducho poznáte. A vždycky ich poriadne rozosmejem svojím “Desculpa não intendo português, fala português pouco” (Prepáčte, nerozumiem

portugalsky, hovorím portugalsky iba trochu.) A ak k tomu pridám pozdrav a zopár slov v šangáne, som hviezda. :o) Alebo často, aj keď mám na sebe iba rifle, ľudia tu sa zvyknú navzájom zdraviť alebo iba prehodiť Tudo bem? (Všetko v poriadku?) alebo Como está? (Ako sa máš? Máš sa?) Vždycky ocenia úsmev. Úplne milujem chvíle, keď som bezradná, stratená a všetci okoloidúci sa mi snažia pomôcť, jednoducho do toho vložia úplne všetko, celé srdce. Ďalšia vec, ktorá sa mi páči, že tu nie je veľa stresu. Ľudia sú nejako zvyknutí, že všetko sa stále mení a nerobia z toho vedu, keď ja nie som pripravená okamžite vyraziť. Zatiaľ mi to tu príde oveľa pokojnejšie ako u nás, aj keď dosiahnuť veci tu znamená oveľa viac úsilia a času, ako som zvyknutá. Najzáračnejšie ale zo všetkého je, že aj keď sa stretávam s ľuďmi, ktorí nehovoria mojím jazykom, sme schopní komunikovať. A to je veľká vec. Je to niečo veľmi vzácné, pretože v živote stretávame veľmi veľa ľudí, ktorí hovoria rovnakým jazykom ale nie sme spolu schopní komunikovať. Apropos jazyky: Je tu obrovsky veľký hlad po učení sa angličtiny. Kamkoľvek prídem, každý chce, aby som ho učila angličtinu. V týme, DTS študenti, na ulici, dokonca aj vtedy, keď som stála v tej príšernej rade v banke, jedno dievča našlo odvahu, ukázalo mi niečo ako jej domácu úlohu z angličtiny a spýtala sa, či by som je mohla pomôcť. Často vidím, ako do nášho domu prichádzajú cudzí ľudia, hovoria s našou hlavnou vedúcou a pýtajú sa, kedy začne ten kurz angličtiny (ten, ktorý by som mala začať dávať ja). Viete, na začiatku so všetkým tým strachom v mojom srdci som bola pripravená pobiť sa s celým Mozambikom, možno s celým svetom, za svoje právo na poriadneho učiteľa s pravidelnými hodinami portugalčiny. A moji vedúci boli veľmi chápujúci, ponúkli mi dokonca možnosť, že si môžem zobrať 3 mesiace iba na intenzívny kurz portugalčiny a usadenie sa. Rozhodnutie, kedy chcem začať učiť, nechali úplne na mne a tom, čo má Boh volá urobiť. No ale keď som videla všetkých tých ľudí lačnejších po poznaní, moje srdce sa pohlo súcitom. Jednoducho cítim, že ich nemôžem nechať len tak odísť. Práve kvôli týmto ľuďom som sem prišla. Nie som si úplne istá, či sa dokážem vysporiadať so všetkým tým stresom zo zmeny, nového jazyka, prostredia, nového všetkého, skutočnosťou, že ja vlastne nie som riadny učiteľ angličtiny a vlastné "nemám zdání" ako na to. Som len malé dievča, ktoré trochu hovorí po anglicky a prináša svojich 5 chlebov a 2 ryby k Ježišovi veriac, že On ich môže rozmnožiť, aby som mohla nasýtiť zástupy okolo mňa.

Záver? Musím sa priznať, že plačem takmer každý deň kvôli niečomu. Ale mala som tiež chvíle, keď som sa cítila veľmi šťastná a dokonca okamihy, keď som bola rada, že som tu späť. A ešte krajšie časy prichádzajú, pretože začínam stretávať svojich starých priateľov odtiaľto a to vždycky spôsobí, že moje srdiečko začne tlčiť rýchlejšie, keď si ma stále pamätajú a sú radi, že ma vidia. Ale prichádzajú tiež náročnejšie časy. Moje povinnosti začnú už čoskoro a už nebudem ten nováčik, "zelenáč", "ucho", ktorý právo na pomoc všetkých ale budem musieť nájsť svoj vlastný spôsob. Nemôžem dokonca ani povedať, že som celý čas pevne presvedčená, že to bol Boh, kto ma tu chcel, ale čím som si istá každú sekundu je, že ON JE STÁLE SO MNOU, HOVORIAC MI, ŽE SA NEMUSÍM BÁŤ, PRETOŽE ON JE VO VŠETKOM SO MNOU A MILUJE MA VEĽMI, VEĽMI.

Mnohí z vás ste sa ma pýtali, či mám všetko, čo potrebujem, či mi niečo nechýba. Úprimne, mám tu zopár prianí, čo by som rada mala:

- Moju VLASTNÚ IZBU iba pre mňa s nezávislým prístupom do kúpeľne, ktorý by nevedol cez izbu iných ľudí, alebo aj MALÝ DOMČEK. Mám pocit, že môj spôsob vyrovnávania sa s okolnosťami a ťažkosťami je svojský a môže obťažovať či vyčerpávať tých okolo mňa

Hlási sa Mozambik...

Napísal Majka Kuriaková
Sobota, 18 September 2010 16:18

- niekoho, kto by sa mi STARAL O „ÚDRŽBU“, ako nazývam zásobovanie potravinami, varenie, upratovanie, pranie, nakupovanie a staranie sa o účty za dom... Nechalo by mi to viac energie na dôležité veci ako služba, vzťahy, zapadnutie do miestnej kultúry, učenie sa jazyka...
- niekoho ako fitness trénera, ktorý by mi pomáhal s PRAVIDELNÝM CVIČENÍM. Nevie, či je to len zlou kondičkou alebo môjmu telu skutočne nevyhovuje železná posteľ s neflexibilnými rebrami, ale od kedy som tu, ma dosť bolí chrbát – kríže. Moje spolubývajúce sa mi smejú, že “grande mamma” (starká, babka), pretože sa občas nedokážem pri chôdzi vyrovnať alebo vstať zo stoličky.
- DOBRÝ INTERNET – pre mňa to nie je len moderný výdobytok, ale zdroj informácií a prostriedok komunikácie a udržiavateľ kontaktu s priateľmi, Tebou...
- NIEKOHO – kto by mi pomohol s portugalcinou, šanganou, kultúrou, mestom a tunajším životom, vecami okolo... a bolo by skvelé, keby zároveň tento niekto mohol byť mojou priateľkou, ktorú môžem kedykoľvek objať. Je to treba tak často...
- VHODNÉ MATERIÁLY NA UČENIE ANGLIČTINY – knihy, časopisy, obrázky, zásobu hier, piesní, filmov, videí, tabuľu s kriedou, vhodné miesto, možno lepší laptop – ten môj má často problém spustiť obyčajný film na DVDčku alebo čokoľvek iné, čo by mohlo pomôcť
- možno VLASTNÉ AUTO – o tomto si nie som celkom istá. Ale vypadá to, že by to mohlo pomôcť pri premiestňovaní sa na jednu stranu, na druhú stranu je tu otázka, či dokážem bez poriadnej portugalciny vôbec natankovať. :D A tiež sa chcem strašne naučiť používať miestnú verejnú dopravu bez pomoci, na čo nebude s autom moc dôvod. Ale auto by sa hodilo pri nákupoch alebo pri ceste mimo môj obvod a hlavne večer.
- ŽIADNE DLHY!!! Bola by som šťastná, keby som mohla čo najrýchlejšie splatiť moje dlhy, ktoré som si narobila, kvôli tomuto “dobrodružstvu” a modlím sa každý deň, aby si už nikdy nemusela žiadne dlhy urobiť
- Strašne rada by som PRIJALA JEDNO POZVANIE – Keď sme tu boli minulý rok na výjazde, stretli sme tu skupinu mladých ľudí z Botswany a spriatelili sme sa. Pred niekoľkými mesiacmi ma jedna z nich pozvala na svadbu svojho brata, ktorá by sa mala konať 6.12.2010 Nemám predstavu, čo to vlastne znamená – finančne, vízovo, doprava, oblečenie... - a či je to vôbec v mojich podmienkach možné zrealizovať, ale straaaaaaaaašne by som chcela ísť.
- No, a hrozne by ma potešilo, keby mi mohol niekto poslať slovenský liturgický kalendár na rok 2011, až vyjde v októbri-novembri a do našej zbierky národov slovenskú a českú vlajku. (Ale dajte mi pred tým vedieť, aby mi ich neprišlo 10. Majstrovstvá sveta vo futbale už boli, tak by som ich už nemala ako speňažiť. :D)

HOWG. Vďaka za trpezlivosť, ak ste sa dočítali až sem.

Nech vám dnes náš mocný a dobrý Boh požehná a dá vám svoje špeciálne povzbudenie, ako dal dnes ráno mne.

S láskou,
Majka